

Βρυξέλλες, 27.3.2023
COM(2023) 182 final

**ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ**

**σχετικά με ορισμένες πτυχές που αφορούν την αποθήκευση αερίου βάσει του κανονισμού
(ΕΕ) 2017/1938 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου**

{SWD(2023) 73 final}

1. Εισαγωγή

Οι αγορές αερίου άρχισαν ήδη να παρουσιάζουν σημαντικές εντάσεις το 2021 και οι τιμές του αερίου αυξήθηκαν σημαντικά. Η στρατιωτική επίθεση της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας, η οποία ξεκίνησε τον Φεβρουάριο του 2022, πυροδότησε διαδοχικές διαταραχές του εφοδιασμού με αέριο και κατέστησε τις τιμές του αερίου στις παγκόσμιες αγορές πολύ πιο ασταθείς. Για την ΕΕ και τους άμεσους γείτονές της, οι οποίοι εξαρτιόνταν από τον ρωσικό εφοδιασμό με αέριο, οι εξελίξεις αυτές απαιτούσαν ισχυρή αντίδραση και μέτρα για την αντιμετώπιση της προσφοράς και της ζήτησης.

Η έκταση των ανισορροπιών στην αγορά αερίου και ο φόβος σοβαρών διαταραχών του εφοδιασμού, ακολουθούμενα από δυνητικά σοβαρούς περιορισμούς του εφοδιασμού τόσο για τη βιομηχανία όσο και για τα νοικοκυριά, οδήγησαν σε μια άνευ προηγουμένου αντίδραση σε επίπεδο ρυθμιστικών μέτρων. Αυτό συνέβαλε στην ασφάλεια του εφοδιασμού με αέριο και διασφάλισε τη συγκράτηση των τιμών του αερίου τον χειμώνα του 2022/2023.

Η αποθήκευση αερίου αποτελούσε ήδη σημαντικό μέρος των σχεδίων ετοιμότητας της Επιτροπής για το αέριο για την αντιμετώπιση του χειμώνα 2022/2023 και για τα επόμενα έτη, όπως επισημαίνεται επίσης στο σχέδιο REPowerEU¹ και στην ανακοίνωση της Επιτροπής *Εξοικονόμηση αερίου για έναν ασφαλή χειμώνα*². Συγκεκριμένα, η ικανοποιητική πλήρωση των εγκαταστάσεων αποθήκευσης αερίου διασφαλίζει ότι το αέριο είναι διαθέσιμο τόσο για τα νοικοκυριά όσο και για τις επιχειρήσεις κατά τη χειμερινή περίοδο θέρμανσης.

Ως περαιτέρω μέτρο, σύμφωνα με τον κανονισμό σχετικά με την αποθήκευση αερίου³, που εγκρίθηκε από τους συννομοθέτες στις 27 Ιουνίου 2022, όλα τα κράτη μέλη με δυναμικότητα αποθήκευσης αερίου απαιτείται να διασφαλίσουν ότι οι υπόγειες εγκαταστάσεις τους αποθήκευσης αερίου θα πληρωθούν κατά τουλάχιστον το 80 % της δυναμικότητας έως την 1η Νοεμβρίου 2022. Από το 2023 και μετά, οι εγκαταστάσεις αποθήκευσης αερίου θα πρέπει να πληρώνονται κατά 90 % έως την 1η Νοεμβρίου κάθε έτους.

Ως πρόσθετη διασφάλιση για επαρκές επίπεδο πλήρωσης των εγκαταστάσεων αποθήκευσης αερίου κατά τα επόμενα έτη, ο κανονισμός σχετικά με την αποθήκευση αερίου ορίζει ότι κάθε διαχειριστής συστήματος αποθήκευσης στην ΕΕ πρέπει να πιστοποιείται. Η εν λόγω πιστοποίηση θα πρέπει να απορρίπτεται ή να οδηγεί σε προσφυγή σε ένδικα μέσα εάν οι αρμόδιες αρχές καταλήξουν στο συμπέρασμα ότι πρόσωπο ή οντότητα που έμμεσα ή άμεσα ασκεί έλεγχο ή οποιοδήποτε δικαίωμα επί του συστήματος αποθήκευσης θα μπορούσε να θέσει σε κίνδυνο την ασφάλεια του ενεργειακού εφοδιασμού της ΕΕ.

¹ COM(2022) 639 final.

² COM(2022) 360 final.

³ Κανονισμός (ΕΕ) 2022/1032 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Ιουνίου 2022, για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) 2017/1938 και (ΕΚ) αριθ. 715/2009 σχετικά με την αποθήκευση αερίου (ΕΕ L 173 της 30.6.2022, σ. 22).

Η παρούσα έκθεση καταγράφει την πρόοδο της εφαρμογής του κανονισμού σχετικά με την αποθήκευση αερίου με βάση πληροφορίες από τα κράτη μέλη σχετικά με τα μέτρα αποθήκευσης αερίου που εφαρμόζουν και τις οικείες διαδικασίες πιστοποίησης, σε συνδυασμό με στοιχεία της Eurostat, σύμφωνα με το άρθρο 17α του κανονισμού (ΕΕ) 2017/1938. Συνοδεύεται από έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής, το οποίο παρέχει λεπτομερείς πληροφορίες σχετικά με τα μέτρα που λαμβάνουν τα κράτη μέλη για να διασφαλίσουν την πλήρωση των οικείων εγκαταστάσεων αποθήκευσης αερίου, καθώς και ανάλυση των τιμών αερίου στο πλαίσιο της εφαρμογής του κανονισμού σχετικά με την αποθήκευση.

2. Νομική βάση και πλαίσιο της ετήσιας έκθεσης

Την 1η Νοεμβρίου 2022 η δυναμικότητα αποθήκευσης αερίου της ΕΕ είχε πληρωθεί κατά 94,9 %. Το ποσοστό αυτό υπερέβαινε κατά πολύ τον στόχο του 80 %, ενώ όλα τα κράτη μέλη πέτυχαν τον στόχο που είχε θέσει ο κανονισμός⁴. Στις 31 Δεκεμβρίου 2022 το επίπεδο πλήρωσης εξακολουθούσε να είναι 83,4 % στην ΕΕ. Όσον αφορά την αποθήκευση, η ΕΕ ήταν δεόντως προετοιμασμένη για τον χειμώνα 2022/2023.

Το άρθρο 6δ παράγραφος 5 του κανονισμού σχετικά με την αποθήκευση ορίζει ότι η Επιτροπή πρέπει να υποβάλλει ετήσιες εκθέσεις στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο. Οι εν λόγω εκθέσεις πρέπει να περιλαμβάνουν τα εξής:

- επισκόπηση των μέτρων που έχουν λάβει τα κράτη μέλη για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων αποθήκευσης,
- επισκόπηση του χρόνου που απαιτήθηκε για τη διαδικασία πιστοποίησης που ορίζεται στο άρθρο 3α του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 715/2009,
- επισκόπηση των μέτρων τη λήψη των οποίων έχει ζητήσει η Επιτροπή με σκοπό τη συμμόρφωση με τις πορείες πλήρωσης και τους στόχους πλήρωσης,
- ανάλυση των δυνητικών επιπτώσεων του κανονισμού στις τιμές του αερίου και της δυνητικής εξοικονόμησης αερίου σε σχέση με το άρθρο 6β παράγραφος 4.

Η έκθεση συμβάλλει στη διεύρυνση της βάσης γνώσεων σχετικά με τις βέλτιστες πρακτικές για την πλήρωση των εγκαταστάσεων αποθήκευσης.

3. Επισκόπηση των μέτρων που έχουν λάβει τα κράτη μέλη για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων αποθήκευσης

Ο κανονισμός σχετικά με την αποθήκευση αερίου προβλέπει ότι τα κράτη μέλη πρέπει να λαμβάνουν όλα τα αναγκαία μέτρα για την επίτευξη των στόχων πλήρωσης. Θα πρέπει να στοχεύουν σε μέτρα που βασίζονται στην αγορά, όπου είναι δυνατόν, ώστε να αποφεύγουν περιττή δυσλειτουργία της αγοράς. Ωστόσο, τα μέτρα μπορούν να περιλαμβάνουν ρυθμιστικά μέτρα, οικονομικά κίνητρα ή αποζημίωση των συμμετεχόντων στην αγορά.

⁴ [Gas infrastructure in Europe – Aggregated Gas Storage Inventory \(agsi.gie.eu\)](https://agsi.gie.eu)

Ο κανονισμός σχετικά με την αποθήκευση παρέχει έναν ενδεικτικό κατάλογο μέτρων και εργαλείων που μπορούν να αξιοποιήσουν τα κράτη μέλη για τον σκοπό αυτόν. Για να λάβει παρατηρήσεις σχετικά με τις προτάσεις αυτές, η Επιτροπή απέστειλε ερωτηματολόγιο στις αρμόδιες αρχές των κρατών μελών το φθινόπωρο του 2022, ζητώντας τους πληροφορίες σχετικά με τα μέτρα και τα εργαλεία που χρησιμοποίησαν για να διασφαλίσουν την πλήρωση των εγκαταστάσεων αποθήκευσής τους. Στο ερωτηματολόγιο ζητούνταν επίσης οι απόψεις και οι εκτιμήσεις των κρατών μελών σχετικά με την αποτελεσματικότητα των οικείων μέτρων, καθώς και σχετικά με τα δυνατά σημεία και τις αδυναμίες τους.

Σύμφωνα με τα κράτη μέλη, τα ακόλουθα μέτρα συνέβαλαν αποτελεσματικά στην έγκαιρη πλήρωση των εγκαταστάσεων αποθήκευσής τους:

1. επιβολή υποχρέωσης στους διαχειριστές εγκαταστάσεων αποθήκευσης σχετικά με το ελάχιστο επίπεδο πλήρωσης που πρέπει να επιτευχθεί, σύμφωνα με τον εθνικό στόχο·
2. δημοπράτηση των δυναμικότητων στους συμμετέχοντες στην αγορά·
3. ύπαρξη μηχανισμού για τις περιπτώσεις κατά τις οποίες η συνολική δυναμικότητα για την οποία έχει αναληφθεί δέσμευση είναι χαμηλότερη από το ελάχιστο επίπεδο πλήρωσης, για παράδειγμα προσυμφωνημένοι όροι με τους συμμετέχοντες στην αγορά για τον συμπληρωματικό όγκο·
4. διασφάλιση της αποτελεσματικής χρήσης των δεσμευμένων δυναμικότητων με την εφαρμογή μηχανισμού «απώλειας σε περίπτωση μη χρήσης» ή την επιβολή κυρώσεων σε περίπτωση μη συμμόρφωσης·
5. τέλος, εάν τα προαναφερόμενα μέτρα είναι απίθανο να παραγάγουν τα επιθυμητά αποτελέσματα, ορισμός οντότητας που θα αγοράσει την ελλείπουσα δυναμικότητα από την αγορά χονδρικής.

Επιπλέον, όσον αφορά το παράρτημα Ιβ του κανονισμού (ΕΕ) 2022/1032, η Αυστρία και η Γερμανία έχουν συνάψει συμφωνία σχετικά με τον στόχο πλήρωσης και την πορεία πλήρωσης σύμφωνα με το άρθρο 6α, καθώς τα εν λόγω κράτη μέλη επιμερίζονται την ευθύνη όσον αφορά τις εγκαταστάσεις αποθήκευσης Haidach και 7Fields⁵.

Ο μηχανισμός επιμερισμού των βαρών του κανονισμού προβλέπει ότι τα κράτη μέλη που δεν διαθέτουν εγκαταστάσεις αποθήκευσης στην επικράτειά τους αποθηκεύουν όγκους αερίου σε γειτονικές χώρες που αντιστοιχούν τουλάχιστον στο 15 % της ετήσιας κατανάλωσής τους. Ωστόσο, τα κράτη μέλη έχουν κάνει περιορισμένη χρήση συντονισμένων μέσων για την πλήρωση των εγκαταστάσεων αποθήκευσης αερίου.

Τον Σεπτέμβριο του 2022 η Ιταλία και η Ελλάδα υπέγραψαν μνημόνιο συνεργασίας για την αποθήκευση αερίου. Επιτρέπει στους προμηθευτές του ελληνικού Εθνικού Συστήματος Μεταφοράς Φυσικού Αερίου να αποθηκεύουν έως και 1,14 TWh αερίου στην Ιταλία. Συμφωνίες όπως αυτή είναι ζωτικής σημασίας για τα κράτη μέλη που δεν διαθέτουν δυναμικότητα αποθήκευσης αερίου στην επικράτειά τους. Η εσθονική κυβέρνηση οργάνωσε την αγορά 1 TWh

⁵ Δημοσιευμένη συμφωνία στο επίσημο μητρώο της Αυστρίας: <https://www.ris.bka.gv.at/eli/bgbl/III/2023/16>.

ως εθνικού στρατηγικού αποθέματος προς αποθήκευση σε εγκατάσταση αποθήκευσης στη Λετονία.

Κατά τη διάρκεια του σεμιναρίου⁶ για την εφαρμογή του κανονισμού σχετικά με την αποθήκευση αερίου, πολλές ευρωπαϊκές ενώσεις που είναι μέλη της συντονιστικής ομάδας για το αέριο, μολονότι αναγνωρίζουν την αποτελεσματικότητα του κανονισμού, συνέστησαν μεγαλύτερη αξιοποίηση αγορακεντρικών εργαλείων για την αποδοτική εφαρμογή του, ιδίως για τη μείωση του κόστους αποθήκευσης.

Τα κράτη μέλη πραγματοποίησαν πρωτοφανείς επενδύσεις καθ' όλη τη διάρκεια του 2022 για να αυξήσουν την ανθεκτικότητα των ευρωπαϊκών υποδομών αερίου και την πρόσβαση σε υδροποιημένο φυσικό αέριο (ΥΦΑ) σε περιοχές που εξαρτώνται σε μεγάλο βαθμό από το ρωσικό αέριο. Ως εκ τούτου, η κατάσταση το 2023 έχει εξελιχθεί σημαντικά και τα κράτη μέλη μπορούν πλέον να κάνουν καλύτερη χρήση αγορακεντρικών εργαλείων και να βασίζονται λιγότερο σε πιο «παρεμβατικά» εργαλεία που ήταν απαραίτητα λόγω της έλλειψης υποδομών ή για να αποτρέψουν τη χειραγώγηση της αγοράς από διαχειριστές αποθήκευσης τρίτων χωρών.

Ως αποτέλεσμα όλων των μέτρων, σημειώθηκε υπέρβαση του στόχου πλήρωσης του 80 % για το 2022. Έως την 1η Νοεμβρίου 2022 η δυναμικότητα αποθήκευσης αερίου της ΕΕ είχε πληρωθεί κατά, όλα δε τα κράτη μέλη είχαν επιτύχει ποσοστό άνω του 80 % (βλ. πίνακα και διάγραμμα κατωτέρω). Η Λετονία, η οποία ήταν το μόνο κράτος μέλος με ποσοστό χαμηλότερο του 80 %, πληρούσε τις προϋποθέσεις για μειωμένη υποχρέωση αποθήκευσης λόγω της μεγάλης δυναμικότητας αποθήκευσης σε σύγκριση με την εθνική κατανάλωση. Το επίπεδο πλήρωσης που πέτυχε η Λετονία υπερέβη σε μεγάλο βαθμό τον μειωμένο στόχο που είχε θέσει τον Νοέμβριο σε σχέση με τη δική της κατανάλωση.

Πίνακας: Επίπεδα πλήρωσης την 1η Νοεμβρίου 2022

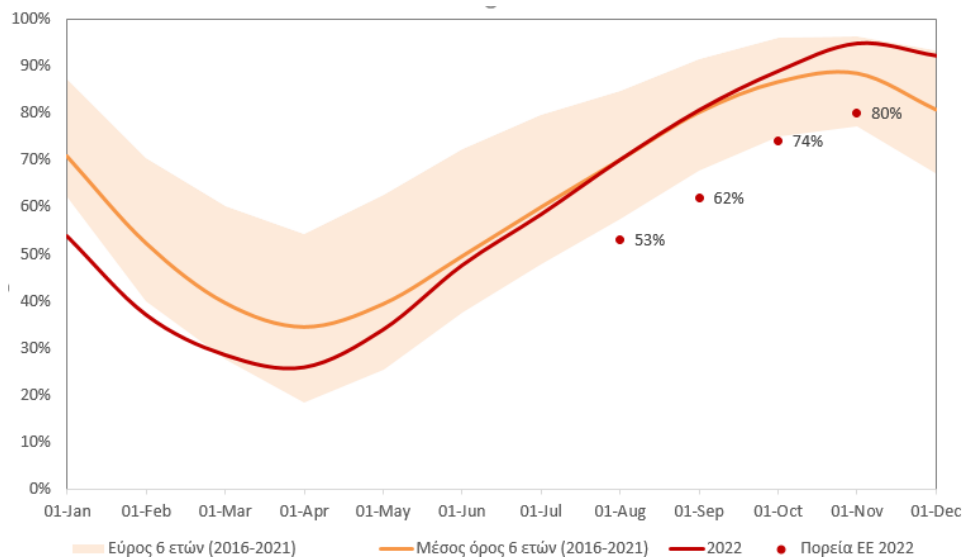
	Επίπεδο πλήρωσης (%)	Ωφέλιμος όγκος (αερίου) (TWh)
AT	93,1	95,5
BE	100	7,6

⁶ [Μητρώο ομάδων εμπειρογνομόνων της Επιτροπής και άλλων παρεμφερών οργάνων \(europa.eu\)](https://europa.eu)

BG	90,4	5,8
CZ	94,9	43,8
DE	99,2	245,2
DK	99,3	9,9
ES	94,8	35,3
FR	100	132,6
HR	97,0	4,8
HU	86,0	67,7
IT	95,5	193,4
LV	57,7	24,1
NL	91,8	138,9
PL	98,9	36,4
PT	98,3	4,0
RO	96,8	32,8
SE	92,9	0,1
SK	91,3	38,8
EE	94,9	1116,21

Πηγή: Βάση δεδομένων AGSI την 1η Νοεμβρίου 2022

Διάγραμμα: Επίπεδο πλήρωσης των εγκαταστάσεων αποθήκευσης στην ΕΕ και πορεία της ΕΕ το 2022

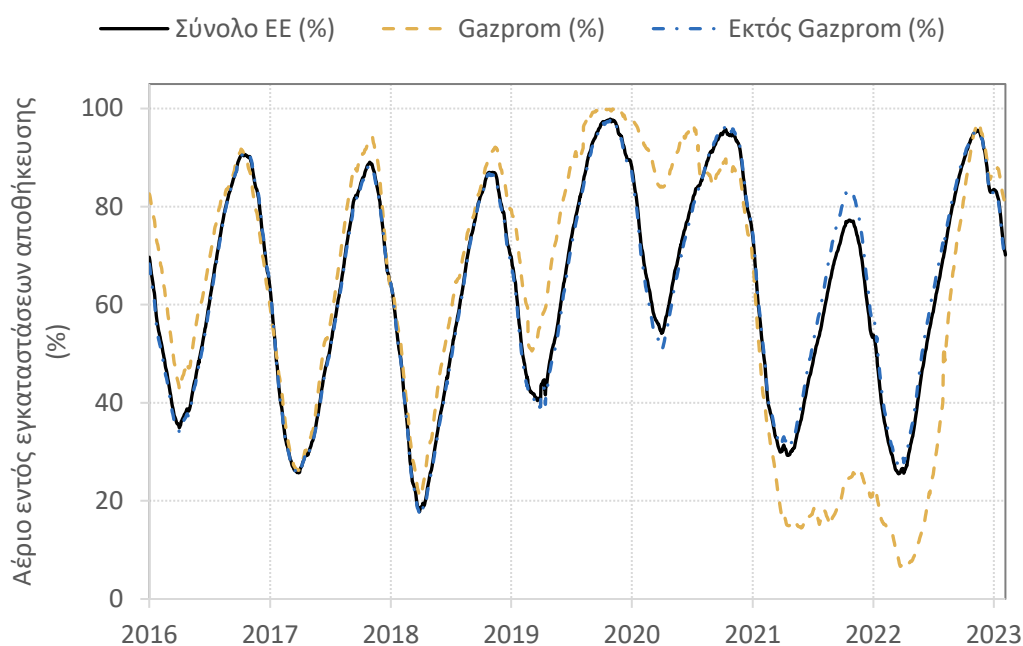

4. Εγκαταστάσεις αποθήκευσης στην ΕΕ που τελούσαν κατά το παρελθόν υπό την ιδιοκτησία ή τη διαχείριση της Gazprom

Το 2021 η Gazprom κατείχε ή διαχειριζόταν περίπου το 10 % της δυναμικότητας αποθήκευσης της ΕΕ. Οι εγκαταστάσεις αποθήκευσης της Gazprom, οι οποίες δεν επαναπληρώθηκαν πριν από την έναρξη του χειμώνα 2021/2022 και είχαν σχεδόν εξαντληθεί στο τέλος της περιόδου απόληψης από τα αποθέματα. Οι εν λόγω εγκαταστάσεις της Gazprom ήταν υπεύθυνες για τη μείωση του μέσου επιπέδου πλήρωσης των εγκαταστάσεων αποθήκευσης στην ΕΕ κατά 6 έως 8 εκατοστιαίες μονάδες στο τέλος του 2021 σε σύγκριση με τα προηγούμενα έτη.

Στο ακόλουθο διάγραμμα παρουσιάζεται η εξέλιξη των όγκων αερίου εντός εγκαταστάσεων αποθήκευσης υπό την ιδιοκτησία ή τη διαχείριση της Gazprom (πορτοκαλί διακεκομμένη γραμμή) και οι άλλες εγκαταστάσεις της ΕΕ (μπλε διακεκομμένη γραμμή). Η μαύρη γραμμή δείχνει το αέριο εντός του συνόλου των εγκαταστάσεων αποθήκευσης της ΕΕ.

Διάγραμμα: Εξέλιξη όγκων αερίου εντός εγκαταστάσεων αποθήκευσης υπό την ιδιοκτησία ή τη διαχείριση της Gazprom

Το καλοκαίρι του 2022 τα κράτη μέλη με εγκαταστάσεις αποθήκευσης οι οποίες τελούσαν υπό την ιδιοκτησία ή τη διαχείριση της Gazprom έλαβαν μέτρα για την προστασία της ενεργειακής τους ασφάλειας:

- Η Γερμανία εθνικοποίησε τις οικείες εγκαταστάσεις της Gazprom, οι οποίες κατά το παρελθόν τελούσαν υπό την ιδιοκτησία της Gazprom Germania. Η επωνυμία της νέας οντότητας είναι SEFE (Securing Energy for Europe GmbH).
- Η εγκατάσταση της Αυστρίας δόθηκε σε άλλον διαχειριστή, σύμφωνα με νέους κανόνες «απώλειας σε περίπτωση μη χρήσης». Στις 17 Φεβρουαρίου 2023 η Γερμανία και η Αυστρία υπέγραψαν συμφωνία για τον επιμερισμό της ευθύνης ως προς τη χρήση και την πλήρωση των εγκαταστάσεων αποθήκευσης φυσικού αερίου Haidach και 7Fields και τη μεταφορά αποθηκευμένων όγκων αερίου σε περίπτωση ελλείψεων. Η συμφωνία αποτελεί συνέχεια του μνημονίου συνεννόησης που συνάφθηκε μεταξύ Βερολίνου και Βιέννης τον Ιούλιο του 2022. Οι δύο εγκαταστάσεις αποθήκευσης, που βρίσκονται στην Αυστρία, χρησιμοποιούνταν ήδη κατά το παρελθόν τόσο από γερμανικές όσο και από αυστριακές εταιρείες.
- Στις Κάτω Χώρες, η κυβέρνηση διόρισε κρατική οντότητα με την επωνυμία Energiebeheer Nederland για τη μεταφορά αερίου στην εγκατάσταση αποθήκευσης Bergermeer αξιοποιώντας αχρησιμοποίητη δυναμικότητα αποθήκευσης, συμπεριλαμβανομένης δυναμικότητας υπό την ιδιοκτησία της Gazprom.
- Η Τσεχία εφάρμοσε την αρχή της «απώλειας σε περίπτωση μη χρήσης» για να υποχρεώσει τους συμμετέχοντες στην αγορά με πλεονάζουσα δυναμικότητα αποθήκευσης πάνω από ένα ορισμένο όριο να επιστρέψουν θυρίδες έγχυσης στην κυβέρνηση. Σύμφωνα με την

αρχή αυτή, η δυναμικότητα αποθήκευσης της Gazprom στην εγκατάσταση Damborice απολήφθηκε και τέθηκε υπό τα ειδικά μέτρα δημοπράτησης της κυβέρνησης. Σε αυτά περιλαμβάνεται η δυνατότητα ανοικτών δημοπρατήσεων και πληρωμών σε εμπόρους με αντάλλαγμα την αποθήκευση αερίου.

Ως αποτέλεσμα των μέτρων, η πλήρωση των εγκαταστάσεων αποθήκευσης που τελούσαν κατά το παρελθόν υπό την ιδιοκτησία ή τη διαχείριση της Gazprom ανερχόταν σε έως και 94 % κατά μέσο όρο έως την 1η Νοεμβρίου 2022, σε σύγκριση με ποσοστό πλήρωσης 26 % την 1η Νοεμβρίου 2021.

Ο πίνακας που ακολουθεί δείχνει την αποτελεσματικότητα των μέτρων των κρατών μελών, τα οποία κατάργησαν ή μείωσαν την επιρροή της Gazprom στην αποθήκευση αερίου. Συγκρίνεται η συνολική δυναμικότητα αποθήκευσης υπό την ιδιοκτησία ή τη διαχείριση της Gazprom ανά χώρα τον Νοέμβριο του 2021 και τον Νοέμβριο του 2022.

Πίνακας: Δυναμικότητα των εγκαταστάσεων αποθήκευσης υπό την ιδιοκτησία ή τη διαχείριση της Gazprom ανά χώρα το 2021 και αντίστοιχα επίπεδα πλήρωσης τον Νοέμβριο του 2021 και τον Νοέμβριο του 2022

Χώρα	Δυναμικότητα υπό την ιδιοκτησία / τη διαχείριση της Gazprom το 2021 (TWh)	Επίπεδο πλήρωσης την 1η Νοεμβρίου 2021	Επίπεδο πλήρωσης την 1η Νοεμβρίου 2022
AT	32,3	20 %	91 %
CZ	2,2	45 %	85 %
DE	58,2	27 %	94 %
NL	19,3	30 %	99 %
ΣΥΝΟΛΟ	112,0	26 %	94 %

5. Εργαλείο συγκέντρωσης της ζήτησης σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2022/2576 του Συμβουλίου

Ο κανονισμός (ΕΕ) 2022/2576, που εκδόθηκε από το Συμβούλιο στις 19 Δεκεμβρίου 2022 κατόπιν πρότασης της Επιτροπής⁷, προβλέπει ένα εργαλείο συγκέντρωσης της ζήτησης που θα στηρίξει τις χώρες της ΕΕ όσον αφορά την εξασφάλιση επαρκούς εφοδιασμού με αέριο εγκαίρως για τον χειμώνα 2023-2024. Επιπλέον, ο μηχανισμός από κοινού αγορών που θεσπίστηκε με τον

⁷ Κανονισμός (ΕΕ) 2022/2576 του Συμβουλίου για την ενίσχυση της αλληλεγγύης μέσω καλύτερου συντονισμού των αγορών αερίου, αξιόπιστων δεικτών αναφοράς για τις τιμές και διασυνοριακών ανταλλαγών αερίου (ΕΕ L 335 της 29.12.2022, σ. 1).

κανονισμό θα είναι καίριας σημασίας για να αποφευχθεί η υποβολή προσφορών από ευρωπαϊκές εταιρείες για το ίδιο αέριο και, κατά συνέπεια, η διόγκωση των τιμών.

Οι χώρες της ΕΕ καλούνται να συγκεντρώσουν τη ζήτηση για όγκους αερίου που ισοδυναμούν με το 15 % των αντίστοιχων υποχρεώσεων τους πλήρωσης των εγκαταστάσεων αποθήκευσης. Πέραν του 15 %, η συγκέντρωση θα είναι προαιρετική, αλλά θα βασίζεται στον ίδιο μηχανισμό.

Για τον σκοπό αυτόν, η Επιτροπή έχει αναθέσει σε πάροχο υπηρεσιών να υλοποιήσει τις απαραίτητες υπηρεσίες με στόχο τη συγκέντρωση της ζήτησης αερίου από ευρωπαϊκές εταιρείες και την αντιστοίχιση της ζήτησης αυτής με τις πλέον ανταγωνιστικές προσφορές εφοδιασμού εγκαίρως για την επόμενη περίοδο πλήρωσης των εγκαταστάσεων αποθήκευσης. Μετά την αντιστοίχιση της ζήτησης με την προσφορά, οι εταιρείες μπορούν να συνάπτουν οικειοθελώς συμβάσεις αγοράς με τους προμηθευτές αερίου, είτε μεμονωμένα είτε από κοινού. Αυτό είναι ιδιαίτερα επωφελές για τις μικρότερες επιχειρήσεις και τις επιχειρήσεις από περικλειστές χώρες με μικρότερη παγκόσμια εμβέλεια ή διαπραγματευτική ισχύ. Οι από κοινού αγορές θα μπορούσαν επίσης να είναι επωφελείς για τη βιομηχανία που καταναλώνει αέριο, όπως η βιομηχανία λιπασμάτων και κεραμικών.

Για τη δημιουργία του μηχανισμού από κοινού αγορών, τα κράτη μέλη της ΕΕ, τα συμβαλλόμενα μέρη της Ενεργειακής Κοινότητας και οι βιομηχανικοί παράγοντες από την ΕΕ ενώνουν τις δυνάμεις τους σε διάφορα φόρουμ, ώστε να προσφέρουν εμπειρογνωσία και συμβουλές στην Επιτροπή. Αυτό γίνεται μέσω ενός ad hoc διοικητικού συμβουλίου, περιφερειακών ομάδων και μιας συμβουλευτικής ομάδας του κλάδου.

6. Επισκόπηση του χρόνου που απαιτείται για τη διαδικασία πιστοποίησης

Τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι κάθε διαχειριστής συστήματος αποθήκευσης, συμπεριλαμβανομένων των διαχειριστών συστημάτων αποθήκευσης που ελέγχονται από διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς, πιστοποιείται από την εθνική ρυθμιστική αρχή ή από άλλη αρχή που ορίζεται από το κράτος μέλος. Με τον τρόπο αυτόν, διασφαλίζεται ότι η ασφάλεια του ενεργειακού εφοδιασμού ή οποιοδήποτε άλλο ουσιώδες συμφέρον ασφάλειας στην ΕΕ ή σε οποιοδήποτε κράτος μέλος δεν τίθεται σε κίνδυνο από την επιρροή επί του διαχειριστή του συστήματος αποθήκευσης.

Στον κανονισμό σχετικά με την αποθήκευση προβλέπεται ότι η αρχή πιστοποίησης εκδίδει σχέδιο απόφασης πιστοποίησης όσον αφορά τους διαχειριστές συστημάτων αποθήκευσης που εκμεταλλεύονται υπόγειες εγκαταστάσεις αποθήκευσης αερίου δυναμικότητας άνω των 3,5 TWh όταν, ανεξάρτητα από τον αριθμό των διαχειριστών συστημάτων αποθήκευσης, τα επίπεδα πλήρωσης του συνόλου των εγκαταστάσεων αποθήκευσης, στις 31 Μαρτίου 2021 και στις 31 Μαρτίου 2022, ήταν, κατά μέσο όρο, μικρότερα από το 30 % της μέγιστης δυναμικότητάς τους ή εντός 150 εργάσιμων ημερών από την ημερομηνία παραλαβής της γνωστοποίησης. Για τις εν λόγω εγκαταστάσεις αποθήκευσης, η αρχή πιστοποίησης θα έπρεπε να έχει ήδη επιχειρήσει να εκδώσει σχέδιο απόφασης πιστοποίησης έως την 1η Νοεμβρίου 2022.

Όσον αφορά όλους τους άλλους διαχειριστές συστημάτων αποθήκευσης, η αρχή πιστοποίησης πρέπει να εκδώσει σχέδιο απόφασης πιστοποίησης έως τις 2 Ιανουαρίου 2024 ή εντός 18 μηνών από την ημερομηνία παραλαβής της γνωστοποίησης.

Η Επιτροπή πρέπει να κοινοποιήσει γνώμη σχετικά με το σχέδιο απόφασης πιστοποίησης προς την αρχή πιστοποίησης εντός 25 εργάσιμων ημερών από την εν λόγω κοινοποίηση. Στη συνέχεια, η αρχή πιστοποίησης πρέπει να λάβει ιδιαιτέρως υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής.

Η αρχή πιστοποίησης πρέπει να εκδώσει την απόφαση πιστοποίησης εντός 25 εργάσιμων ημερών αφότου λάβει τη γνώμη της Επιτροπής.

Το 2022 υποβλήθηκε στην Επιτροπή μόνο ένα σχέδιο απόφασης πιστοποίησης, από τη βελγική ομοσπονδιακή επιτροπή για τη ρύθμιση της ηλεκτρικής ενέργειας και του αερίου (CREG), τον Οκτώβριο του 2022.

Για να στηρίξει τα κράτη μέλη όσον αφορά την έκδοση σχεδίων πιστοποίησης, η Επιτροπή διοργάνωσε ειδική συνεδρίαση της συντονιστικής ομάδας για το αέριο με σκοπό την παροχή πρακτικής καθοδήγησης σε θέματα πιστοποίησης διαχειριστών και ιδιοκτητών εγκαταστάσεων αποθήκευσης. Η Επιτροπή υπενθύμισε ότι η πιστοποίηση θα πρέπει να μειώνει κάθε κίνδυνο για την ασφάλεια του εφοδιασμού με αέριο σε περιφερειακό, εθνικό ή ενωσιακό επίπεδο που προκύπτει, μεταξύ άλλων, από:

α) ιδιοκτησία, προμήθεια ή άλλες εμπορικές σχέσεις που θα μπορούσαν να επηρεάσουν αρνητικά τα κίνητρα και την ικανότητα του διαχειριστή συστήματος αποθήκευσης να προβαίνει στην πλήρωση της υπόγειας εγκατάστασης αποθήκευσης αερίου,

β) τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις της ΕΕ έναντι τρίτης χώρας που απορρέουν από το διεθνές δίκαιο, συμπεριλαμβανομένων τυχόν συμφωνιών που έχουν συναφθεί με μία ή περισσότερες τρίτες χώρες, στις οποίες η ΕΕ είναι συμβαλλόμενο μέρος και στις οποίες εξετάζονται τα ζητήματα της ασφάλειας του ενεργειακού εφοδιασμού,

γ) τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των ενδιαφερόμενων κρατών μελών έναντι τρίτης χώρας που απορρέουν από συμφωνίες οι οποίες έχουν συναφθεί από τα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη με μία ή περισσότερες τρίτες χώρες, υπό την προϋπόθεση ότι οι εν λόγω συμφωνίες συμμορφώνονται με το δίκαιο της ΕΕ, ή

δ) τυχόν άλλα συγκεκριμένα γεγονότα και περιστάσεις της υπόθεσης.

Δίνεται έμφαση στον κίνδυνο της ασφάλειας του εφοδιασμού που απορρέει από την ιδιοκτησία και ενδέχεται να υπονομεύσει την ικανότητα πλήρωσης των εγκαταστάσεων αποθήκευσης. Ένα κεντρικό στοιχείο για το σχέδιο απόφασης πιστοποίησης είναι η έννοια της «αποφασιστικής επιρροής», η οποία συνίσταται στην ιδιοκτησία ή το δικαίωμα χρήσης του συνόλου ή μέρους των περιουσιακών στοιχείων μιας επιχείρησης, είτε στα δικαιώματα ή τις συμβάσεις που εξασφαλίζουν αποφασιστική επιρροή στη σύνθεση, την ψηφοφορία ή τις αποφάσεις των οργάνων μιας επιχείρησης.

7. Επισκόπηση των μέτρων τη λήψη των οποίων έχει ζητήσει η Επιτροπή με σκοπό τη συμμόρφωση με τις πορείες πλήρωσης και τους στόχους πλήρωσης

Ο κανονισμός σχετικά με την αποθήκευση αερίου προβλέπει μηχανισμό παρακολούθησης και επιβολής με σκοπό την παρακολούθηση της εξέλιξης των επιπέδων πλήρωσης στα κράτη μέλη. Εξασφαλίζει συνεχή πρόοδο όσον αφορά την επαναπλήρωση των εγκαταστάσεων αποθήκευσης, διασφαλίζοντας παράλληλα έναν ορισμένο βαθμό ευελιξίας για την έγχυση περισσότερου ή λιγότερου αερίου, ανάλογα με τις τιμές της αγοράς την εκάστοτε χρονική στιγμή. Η απαίτηση αυτή εισάγει ενδιάμεσους στόχους δύο μηνών, αλλά επιτρέπει απόκλιση εντός περιθωρίου ανοχής 5 %.

Εάν ένα κράτος μέλος αποκλίνει ουσιαστικά και σταθερά από την πορεία πλήρωσης και θέτει σε κίνδυνο τον στόχο πλήρωσης, η Επιτροπή, αφού ζητήσει τη γνώμη της συντονιστικής ομάδας για το αέριο και των ενδιαφερόμενων κρατών μελών, εκδίδει σύσταση προς το εν λόγω κράτος μέλος ή προς τα άλλα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη σχετικά με τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν αμέσως. Σε περίπτωση συνεχιζόμενης μη τήρησης των ελάχιστων στόχων πλήρωσης σύμφωνα με τη σύσταση, η Επιτροπή δύναται να εκδώσει απόφαση σχετικά με τη συνέχεια που πρέπει να δοθεί.

Όλα τα κράτη μέλη συμμορφώθηκαν με τους ενδιάμεσους στόχους που είχαν τεθεί για το 2022 και το ελάχιστο επίπεδο πλήρωσης δεν εμφάνισε ουσιαστική ή διαρκή απόκλιση από τον στόχο. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή δεν χρειάστηκε να λάβει μέτρα το 2022 για να διασφαλίσει τη συμμόρφωση με τις πορείες πλήρωσης και τους στόχους πλήρωσης.

Στις 25 Νοεμβρίου 2022 η Επιτροπή καθόρισε, με εκτελεστικό κανονισμό⁸, τους ενδιάμεσους στόχους πλήρωσης των εγκαταστάσεων αποθήκευσης αερίου τους οποίους πρέπει να επιτύχουν τα κράτη μέλη το 2023, προκειμένου να επιτύχουν τον στόχο του 90 % αποθήκευσης αερίου έως την 1η Νοεμβρίου 2023. Όπως προβλέπεται στον κανονισμό σχετικά με την αποθήκευση αερίου, ο εκτελεστικός κανονισμός καθόρισε τους ενδιάμεσους στόχους για την 1η Φεβρουαρίου, την 1η Μαΐου, την 1η Ιουλίου και την 1η Σεπτεμβρίου 2023 για όσα κράτη μέλη διαθέτουν υπόγειες εγκαταστάσεις αποθήκευσης στην επικράτειά τους που είναι συνδεδεμένες με την περιοχή αγοράς τους. Οι στόχοι αυτοί βασίστηκαν στις προτάσεις των κρατών μελών, στα ποσοστά πλήρωσης των προηγούμενων 5 ετών και στην αξιολόγηση της γενικής κατάστασης της ασφάλειας του εφοδιασμού από την Επιτροπή.

Η Επιτροπή ζήτησε επίσης τη γνώμη της συντονιστικής ομάδας για το αέριο και της πρόσφατα συσταθείσας επιτροπής για την αποθήκευση αερίου. Επίσης, για το έτος 2023, με την επιφύλαξη περιθωρίου πέντε εκατοστιαίων μονάδων, αυτοί οι δεσμευτικοί στόχοι είναι τα ελάχιστα όρια που πρέπει να τηρήσουν τα κράτη μέλη για να εξασφαλίσουν ένα ορισμένο επίπεδο ασφάλειας του εφοδιασμού και την επαναπλήρωση των εγκαταστάσεων αποθήκευσης τον χειμώνα 2023-2024.

⁸ Εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) 2022/2301 της Επιτροπής, της 23ης Νοεμβρίου 2022, για τον καθορισμό των πορειών πλήρωσης με ενδιάμεσους στόχους για το 2023 για κάθε κράτος μέλος με υπόγειες εγκαταστάσεις αποθήκευσης αερίου στην επικράτειά του που είναι απευθείας διασυνδεδεμένες με την περιοχή αγοράς του (C/2022/8593) (ΕΕ L 305 της 25.11.2022, σ. 5).

Πίνακας: Ενδιάμεσοι στόχοι για το 2023 για τα κράτη μέλη με υπόγειες εγκαταστάσεις αποθήκευσης αερίου, όπως εγκρίθηκαν με τον εκτελεστικό κανονισμό (ΕΕ) 2022/2301 της Επιτροπής

Κράτος Μέλος	Ενδιάμεσος στόχος για την 1η Φεβρουαρίου	Ενδιάμεσος στόχος για την 1η Μαΐου	Ενδιάμεσος στόχος για την 1η Ιουλίου	Ενδιάμεσος στόχος για την 1η Σεπτεμβρίου
AT	49 %	37 %	52 %	67 %
BE	30 %	5 %	40 %	78 %
BG	45 %	29 %	49 %	71 %
CZ	45 %	25 %	30 %	60 %
DE	45 %	10 %	30 %	65 %
DK	45 %	40 %	60 %	80 %
ES	59 %	62 %	68 %	76 %
FR	41 %	7 %	35 %	81 %
HR	46 %	29 %	51 %	83 %
HU	51 %	37 %	65 %	86 %
IT	45 %	36 %	54 %	72 %
LV	45 %	41 %	63 %	90 %
NL	49 %	34 %	56 %	78 %
PL	45 %	30 %	50 %	70 %
PT	70 %	70 %	80 %	80 %
RO	40 %	41 %	67 %	88 %
SE	45 %	5 %	5 %	5 %
SK	45 %	25 %	27 %	67 %

Για τον καθορισμό των επιπέδων πλήρωσης, η Επιτροπή εξέτασε τις εκτιμήσεις των κρατών μελών και μια αξιολόγηση του ελάχιστου απαιτούμενου τεχνικού επιπέδου, λαμβάνοντας υπόψη τη δυναμικότητα πλήρωσης και απόληψης κάθε εγκατάστασης, ώστε να επιτευχθεί επίπεδο 90 % έως την 1η Νοεμβρίου 2023.

8. Ανάλυση των δυνητικών επιπτώσεων στις τιμές του αερίου και στην εξοικονόμηση αερίου

Για τη διενέργεια διεξοδικής ανάλυσης αιτιώδους συνάφειας θα απαιτούνταν δεδομένα από ένα αντίστροφο σενάριο, στο πλαίσιο του οποίου δεν θα υφίστατο ο κανονισμός σχετικά με την αποθήκευση, αλλά θα παρέμεναν αμετάβλητοι άλλοι παράγοντες (π.χ. παγκόσμιες εξελίξεις) που επηρεάζουν την ευρωπαϊκή προσφορά και ζήτηση αερίου κατά την περίοδο ισχύος του

κανονισμού σχετικά με την αποθήκευση. Οι πληροφορίες για ένα αντίστροφο σενάριο δεν ήταν διαθέσιμες με επαρκώς λεπτομερή τρόπο. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή προέβη σε κανονιστική και λιγότερο αιτιώδη ανάλυση.

Παρά το γεγονός ότι η περίοδος της μεγαλύτερης κορύφωσης των τιμών ήταν στα μέσα/τέλη Αυγούστου, δεν ήταν δυνατόν να διαπιστωθεί άμεση σύνδεση μεταξύ της πλήρωσης των εγκαταστάσεων αποθήκευσης αερίου και της αύξησης των τιμών. Για παράδειγμα, οι αυξήσεις των τιμών σημειώθηκαν σε μια χρονική στιγμή σχετικά συνηθισμένων και σταθερών ποσοστών έγχυσης στις εγκαταστάσεις αποθήκευσης. Αντίθετα, όσον πλησίαζε η τελική προθεσμία για την επίτευξη του στόχου πλήρωσης την 1η Νοεμβρίου, γεγονός που οδήγησε σε πρόσθετες προσπάθειες αποθήκευσης αερίου λόγω της έναρξης της περιόδου θέρμανσης, οι τιμές ήταν ήδη σημαντικά χαμηλότερες τον Οκτώβριο και τον Νοέμβριο σε σύγκριση με τους προηγούμενους μήνες.

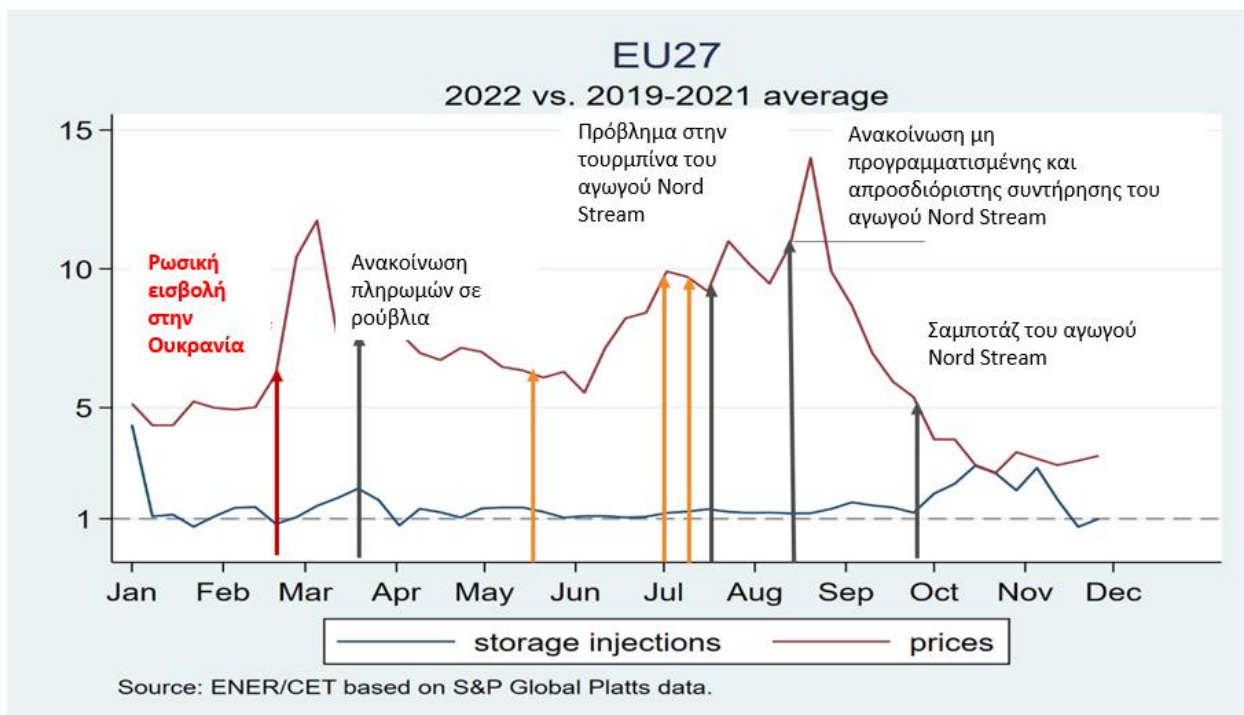
Στο παρακάτω διάγραμμα απεικονίζεται ο λόγος των τιμών του 2022 προς τον μέσο όρο της περιόδου 2019-2021 τόσο για τις εγχύσεις στις εγκαταστάσεις αποθήκευσης όσο και για τις τιμές. Λόγος τιμών 1 σημαίνει ότι οι τιμές του 2022 ήταν ίσες με τον μέσο όρο της περιόδου 2019-2021. Λόγος μεγαλύτερος από 1 σημαίνει ότι οι τιμές ήταν υψηλότερες το 2022· λόγος 5 σημαίνει ότι οι τιμές το 2022 ήταν πέντε φορές υψηλότερες από τον μέσο όρο της περιόδου 2019-2021. Ο ίδιος υπολογισμός ισχύει και για τη γραμμή εγχύσεων στις εγκαταστάσεις αποθήκευσης.

Σύμφωνα με το διάγραμμα αυτό, οι σχετικές περίοδοι κορύφωσης των τιμών δεν συνέπεσαν με τις σχετικές περιόδους κορύφωσης των εγχύσεων στις εγκαταστάσεις αποθήκευσης. Αντίθετα, τα διαθέσιμα στοιχεία δείχνουν ότι οι διακυμάνσεις της προσφοράς ενδέχεται να διαδραμάτισαν σημαντικότερο ρόλο όσον αφορά τις απότομες αυξήσεις των τιμών αερίου.

Ωστόσο, δεν μπορούμε να αποκλείσουμε ότι στην προσωρινή άνοδο των τιμών συνέβαλε η αποφασιστική πλήρωση των εγκαταστάσεων αποθήκευσης από διαχειριστές με ή χωρίς ρυθμιστικές παρεμβάσεις από τα κράτη μέλη στο πλαίσιο του κανονισμού σχετικά με την αποθήκευση. Η Επιτροπή γνωρίζει τους ισχυρισμούς ότι μια πιο σταδιακή επαναπλήρωση των εγκαταστάσεων αποθήκευσης, μεταξύ άλλων με την αξιοποίηση της υπολειπόμενης ευελιξίας των ενδιάμεσων στόχων που τέθηκαν σε επίπεδο ΕΕ για το 2022, θα μπορούσε να είχε συμβάλει στον μετριασμό της εξέλιξης των τιμών.

Με βάση τα διαθέσιμα στοιχεία, δεν είναι δυνατόν να συναχθούν σαφή συμπεράσματα σχετικά με πιθανή σύνδεση μεταξύ των στόχων αποθήκευσης και της εξέλιξης των τιμών. Οι συνεχείς εγχύσεις στις εγκαταστάσεις αποθήκευσης περιόρισαν τον κίνδυνο δυνητικής μείωσης των επιπέδων αποθήκευσης σε επικίνδυνο επίπεδο.

Το έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής που συνοδεύει την παρούσα έκθεση παρέχει περαιτέρω λεπτομέρειες σχετικά με τη μεθοδολογία και τα ποσοτικά αποτελέσματα της ανάλυσης.

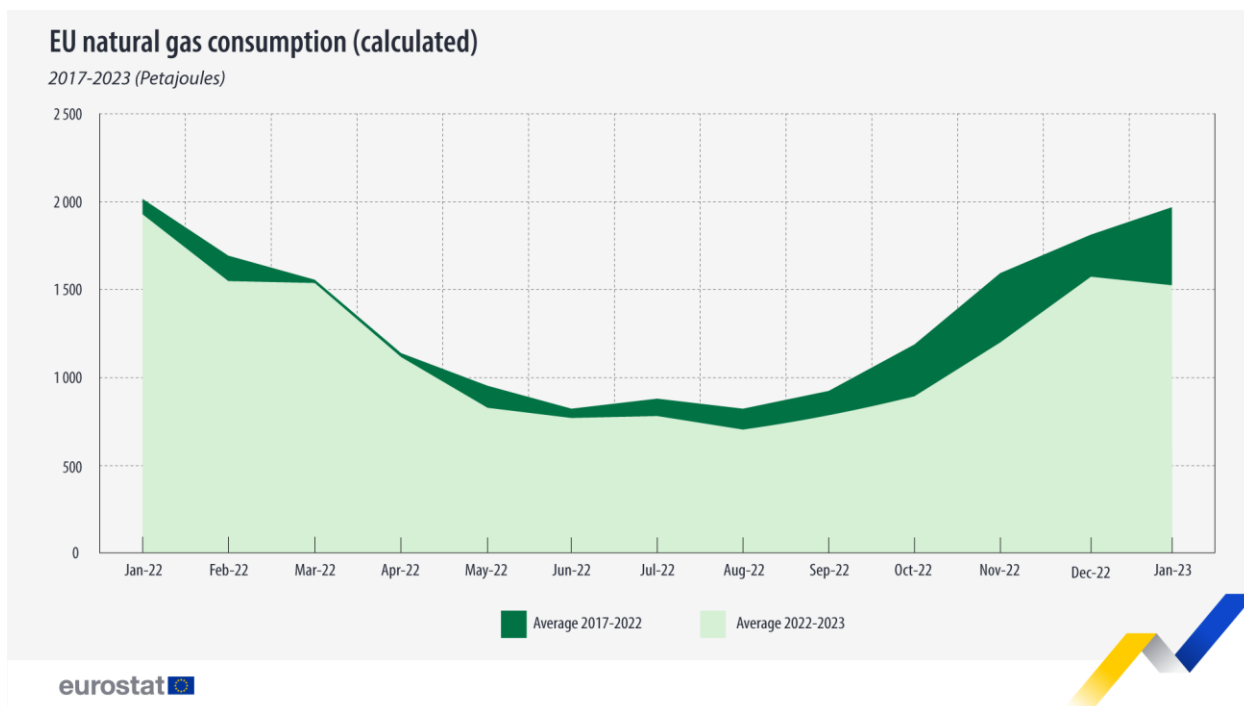

Επιπλέον, μετά την έκδοση του κανονισμού για τη μείωση της ζήτησης αερίου⁹, από τον Αύγουστο του 2022 έως τον Ιανουάριο του 2023 τα κράτη μέλη μείωσαν τη ζήτηση αερίου τους κατά 19 %, σε σύγκριση με τον μέσο όρο των τελευταίων 5 ετών (βλ. διάγραμμα κατωτέρω). Αυτό αντιστάθμισε σε σημαντικό βαθμό την έλλειψη ρωσικού αερίου, καθώς από τον Αύγουστο του 2022 έως τον Ιανουάριο του 2023 εξοικονομήθηκαν 42 δισεκατομμύρια κυβικά μέτρα αερίου, και παρασχέθηκε ευελιξία στην αγορά αερίου. Στο πλαίσιο των εντάσεων στην αγορά αερίου, αναγνωρίστηκε κατά τη συνεδρίαση της συντονιστικής ομάδας για το αέριο τον Φεβρουάριο του 2023 ότι η μείωση της ζήτησης ήταν το πλέον αποδοτικό μέτρο, καθώς η αύξηση της προσφοράς περιορίζεται από την παγκόσμια παραγωγική ικανότητα και υπόκειται στον παγκόσμιο ανταγωνισμό.

Κατά τη διάρκεια του καλοκαιριού του 2022, η μείωση της ζήτησης διευκόλυνε τις εγχύσεις στις εγκαταστάσεις αποθήκευσης, ενώ τα μέτρα μείωσης της ζήτησης περιόρισαν τις απολήψεις κατά τη διάρκεια του χειμώνα 2022/2023. Ως εκ τούτου, εξασφαλίστηκαν επαρκή επίπεδα αποθήκευσης για την αντιμετώπιση των χειμερινών περιόδων ψύχους.

Συνεπώς, από τις αρχές του χειμώνα του 2022/2023, η ευελιξία που δημιουργήθηκε από τη μείωση της ζήτησης συνέβαλε στη μείωση των τιμών του αερίου από τα πρωτοφανή υψηλά επίπεδα στα προ του πολέμου επίπεδα τον Φεβρουάριο του 2023.

⁹ Κανονισμός (ΕΕ) 2022/1369 του Συμβουλίου, της 5ης Αυγούστου 2022, σχετικά με συντονισμένα μέτρα μείωσης της ζήτησης αερίου, ST/11568/2022/INIT (ΕΕ L 206 της 8.8.2022, σ. 1).

9. Συμπέρασμα

Τα κράτη μέλη κατέβαλαν σημαντικές και πρωτοφανείς προσπάθειες το 2022 για την επαναπλήρωση των εγκαταστάσεων αποθήκευσης. Σημειώθηκε υπέρβαση του στόχου του 80 % του κανονισμού της ΕΕ σχετικά με την αποθήκευση για το 2022. Την 1η Νοεμβρίου 2022 η δυναμικότητα αποθήκευσης αερίου της ΕΕ είχε πληρωθεί κατά. Στο τέλος του 2022, το μέσο επίπεδο εξακολουθούσε να είναι υψηλό, ανερχόμενο σε 83,4 %. Αυτό το υψηλό επίπεδο πλήρωσης συνέβαλε σημαντικά στην ενίσχυση της ασφάλειας του εφοδιασμού τον χειμώνα 2022/23, γεγονός που με τη σειρά του μείωσε το ασφάλιστρο κινδύνου στην αγορά αερίου στο τέλος του έτους.

Τα κράτη μέλη έλαβαν όλα τα αναγκαία μέτρα για την επίτευξη των στόχων πλήρωσης, συμπεριλαμβανομένων των ενδιάμεσων στόχων. Ορισμένα κράτη μέλη πέτυχαν επίπεδα πλήρωσης πολύ υψηλότερα από τους στόχους τους. Όλα τα κράτη μέλη πέτυχαν τις οικείες ελάχιστες πορείες πλήρωσης και τους στόχους πλήρωσης της ΕΕ το 2022. Ο μηχανισμός των ελάχιστων ενδιάμεσων στόχων έχει συμβάλει ώστε τα κράτη μέλη να έχουν μεγάλα περιθώρια να καθορίζουν τα δικά τους μέτρα.

Όλα τα κράτη μέλη με εγκαταστάσεις αποθήκευσης χρησιμοποίησαν μια δέσμη μέτρων, όπως προβλέπεται στον κανονισμό σχετικά με την αποθήκευση. Η βαρύτητα των διαφόρων μέτρων διαφέρει μεταξύ των κρατών μελών. Ως πρώτη επιλογή χρησιμοποίησαν αγορακεντρικά μέτρα. Άλλα προτιμώμενα μέτρα περιλάμβαναν την υποχρέωση αποθήκευσης ορισμένων ελάχιστων όγκων αερίου, τη δημοπράτηση δυναμικοτήτων στους συμμετέχοντες στην αγορά, καθώς και

κίνητρα για την πλήρωση των εγκαταστάσεων αποθήκευσης και τη διασφάλιση της αποτελεσματικής χρήσης των συμβατικών δυναμικοτήτων.

Με την υποχρέωση πιστοποίησης των διαχειριστών και ιδιοκτητών εγκαταστάσεων αποθήκευσης, ο κανονισμός για την αποθήκευση είχε ως στόχο να συμβάλει στην αποφυγή της άσκησης επιζήμιας επιρροής από τρίτες χώρες στην πλήρωση των εγκαταστάσεων αποθήκευσης. Το 2022 υποβλήθηκε στην Επιτροπή ένα σχέδιο πιστοποίησης, ακολουθούμενο από θετική γνώμη.

Μολονότι δεν έχουν πιστοποιηθεί άλλες εγκαταστάσεις αποθήκευσης, τα κράτη μέλη έχουν λάβει μέτρα σε πρώιμο στάδιο για να αποτρέψουν τρίτες χώρες από το να επηρεάσουν αρνητικά την πλήρωση των εγκαταστάσεων αποθήκευσης. Ανέφεραν την εθνικοποίηση των ιδιοκτητών εγκαταστάσεων αποθήκευσης και τον διορισμό κρατικών οντοτήτων αρμόδιων για την πλήρωση. Παρόλο που τα κράτη μέλη πρέπει ακόμη να υποβάλουν τα σχέδια αποφάσεων πιστοποίησης στην Επιτροπή, δεν υπάρχουν επί του παρόντος στοιχεία που να αποδεικνύουν ότι εξακολουθεί να υφίσταται κίνδυνος όσον αφορά την πλήρωση των εγκαταστάσεων αποθήκευσης για την ασφάλεια του εφοδιασμού. Οι περισσότερες από τις πιστοποιήσεις θα πρέπει να εκδοθούν εντός του 2023 ώστε να διασφαλιστεί ότι δεν θα επηρεαστούν με επιζήμιο τρόπο οι ιδιοκτήτες και οι διαχειριστές εγκαταστάσεων αποθήκευσης.

Με βάση τα διαθέσιμα στοιχεία, είναι αδύνατο να εξαχθεί συμπέρασμα για το κατά πόσον και σε ποιον βαθμό οι στόχοι πλήρωσης βάσει του κανονισμού σχετικά με την αποθήκευση αερίου επηρέασαν τις τιμές του αερίου. Αυτές εξαρτώνται από ποικίλους παράγοντες που δεν σχετίζονται με την αποθήκευση, όπως ο εφοδιασμός με αγωγούς, η διαθεσιμότητα ΥΦΑ, η εξοικονόμηση αερίου, οι καιρικές συνθήκες και το ασφάλιστρο που συνδέεται με τους κινδύνους που αντιμετωπίζει η ασφάλεια του εφοδιασμού όπως τους αντιλαμβάνεται η αγορά. Με βάση τις συνεισφορές που ελήφθησαν, φαίνεται να υπάρχει περιθώριο για εθνικά μέτρα που υλοποιούν τους στόχους της ΕΕ με αποδοτικότερους τρόπους, ώστε να αποφευχθούν πορείες πλήρωσης που επηρεάζουν αρνητικά την εξέλιξη των τιμών.

Με τον κανονισμό σχετικά με την αποθήκευση, είναι η πρώτη φορά που τα κράτη μέλη αναλαμβάνουν και εφαρμόζουν μέτρα αποθήκευσης σε ένα κοινό πλαίσιο που επιτρέπει και ενθαρρύνει τους συνδυασμούς αγορακεντρικών και ρυθμιστικών μέτρων για τη διασφάλιση ελάχιστου επιπέδου πλήρωσης. Είναι επίσης η πρώτη φορά που τα κράτη μέλη αναπτύσσουν ειδικές —αν και προς το παρόν περιορισμένες— ρυθμίσεις για την κοινή χρήση πόρων αποθήκευσης και τον επιμερισμό του σχετικού κόστους σε διασυνοριακό επίπεδο. Στο τέλος του χειμώνα 2022/2023, η Επιτροπή προτίθεται να ζητήσει από τα κράτη μέλη να υποβάλουν έκθεση σχετικά με τις εμπειρίες τους από τις εν λόγω ρυθμίσεις.